

اجرای احتمالی طرح آمریکایی ایجاد منطقه حائل در شمال سوریه توسط اردوغان به تروریست‌ها تنفس مصنوعی خواهد داد؟

سلطانیسم در خدمت تروریسم

گفت‌وگوی تلفنی انجام داد. ترکیه به‌زودی عملیات خود را که مدت‌هاست برای آن برنامه‌ریزی کرده است در شمال سوریه پیش می‌برد. نیروهای مسلح آمریکا‌نه‌از این عملیات حمایت و نه در آن مشارکت می‌کنند. نیروهای آمریکایی «خلافت‌ه‌ای داعش را شکست داده‌اند و دیگر در این منطقه نخواهند بود.»

آمریکا: از کردها محافظت نمی‌کنیم

دولت دونالد ترامپ، با وجود اینکه به‌شبه‌نظامیان کرد وابسته به «پ‌ک‌ک» وعده‌داده‌بود که از آنها در برابر حملات احتمالی ارتش ترکیه محافظت کند، دیروز اعلام کرد که قصد دارد نیروهای خود را از مناطق مرزی سوریه و ترکیه دور کند. هم‌زمان با جابه‌جایی نیروهای آمریکایی، یک مقام آمریکایی به‌خبرگزاری «رویترز» گفت که واشنگتن به‌اطلاع‌شبه‌نظامیان کرددر سوریه‌رسانده‌است دصورت‌حمله‌ارتش ترکیه، آمریکا از کردهامحافظت نخواهد کرد. این‌مقام آمریکایی‌که‌نخواست نامش‌فاش‌شود، اعلام‌کردنیروهای آمریکایی‌دوپست‌نظارتی در «تل ابیض» و «رأس العین» که نزدیکی مرز سوریه و ترکیه را تخلیه کرده‌اند.

کردها قربانی اعتماد به آمریکا

دقایقی پس از انتشار خبر جابه‌جایی نیروهای آمریکا از محل‌هایی که قرار است جزء مناطق امن شوند، ترامپ در توییتهی درخصوص خروج نظامیان این‌کشور از سوریه‌تصریح کرد: «زمان آن رسیده‌که آمریکا از جنگ‌های بی‌پایان مسخره در منطقه‌غرب آسیا رها شود.» وی در پیام‌توییترنو نوشت: «قرار بود آمریکا ۳۰ روز در سوریه باشد، این به‌سال‌ها پیش مربوط می‌شود. ما ماندیم و در نبردی که هدفی پیش‌رو نداشت، درگیر و درگیرتر شدیم.» ترامپ‌نوشت که کردها در کنار ما [با داعش] مبارزه کردند اما مبلغ زیادی پول و تجهیزات برای این کار دریافت کردند. او بدون اشاره‌به‌وعده‌حمایت از کردها: برابر ترکیه، درگیری دوطرف‌را مسالمانه‌ای قومی خواند و نوشت: «آنها [کردها] چندین دهه‌است که با ترکیه مبارزه می‌کنند. من سه‌سال این‌نبرد را به‌تعییق انداختم. اما هم‌اکنون زمان آن رسیده‌که‌ما از این جنگ‌های بی‌پایان مزخرف‌هایی‌یابیم که بسیاری از آن [نبردها] قبیله‌ای است. و [وقت آن است] سربازان خود را به‌خانه‌بازگردانیم.»

اهداف ترکیه از ایجاد منطقه حائل

۱- مداوم بی‌ثباتی در سوریه: ترکیه یکی از طرف‌های اصلی توطئه‌علیه‌دولت سوریه‌بوده‌است. تروریست‌ها با حمایت تسلیحاتی و لجستیکی ارتش ترکیه، از طریق خاک این کشور وارد سوریه می‌شدند. همکاری دولت ترکیه در نابودی زیرساخت‌های سوریه و کشته شدن ده‌ها هزار سوری، کم‌جانیتی نبوده و نیست. در صورت ایجاد ثبات در سوریه و تسلط دولت دمشق بر تمام خاک آن، به‌طور حتم سوریه در برابر این جنایات چشم‌پوشی نخواهد کرد و احتمال اقدامات تلافی‌جویانه‌علیه‌دولت اردوغان وجود دارد. به همین دلیل

جهان‌شهر

ترکیه سعی می‌کند با ایجاد منطقه حائل، به‌نوعی اهرم فشار را روی دولت سوریه نگه‌دارد.
۲- رفع تهدید کردها: ترکیه‌یک‌بار موج استقلال‌طلبی کردها را در اقلیم کردستان و فراندوم آن دیده‌است. ۲۰ درصد جمعیت ترکیه کردها هستند و این کشور اختلافاتی نیز با آنان داشته‌است. ترکیه در مرزهای مشترک با سوریه و عراق نیز با کردهای تجزیه‌طلب درگیر است. این کشور با ایجاد منطقه امن بیش از هر چیزی به دنبال پایان تهدید تشکیل هرگونه‌موجودیت مستقل کردی در شمال سوریه‌است. آنکارا با بازگرداندن دومیلیون نفر از پناهنجویان عرب‌تبار به مناطق شمال سوریه که عمدتاً کردهاستند، بافت جمعیتی منطقه‌را تغییر می‌دهد و برای همیشه بحران کردها در مرزهای جنوبی خود را پایان می‌دهد.

۳- تثبیت حضور متحدان ترکیه در ادلب: استان ادلب پیش از بحران سوریه، ۱/۵ میلیون نفر جمعیت داشت اما با مهاجرت‌های صورت گرفته‌به این استان طی جنگ داخلی سوریه جمعیتش به بیش از سه‌میلیون نفر رسید. این استان هم‌اکنون تنها استانی است که اکثر مساحت آن در اختیار تروریست‌هاست و شهر ادلب نیز تنها مرکز استان در دست این گروه‌هاست. تعداد تروریست‌های مسلح و حرفه‌ای در این استان حدود ۳۰ تا ۷۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود ولی آمار نفرات مسلح در آن به ۳۰۰ هزار نفر نیز می‌رسد. هم‌اکنون با آزادسازی جنوب سوریه و رسیدن این کشور در شرق به مرز با عراق و پاکسازی بسیاری از نقاط در استان شمالی حلب، تمام نگاه‌ها و منازعات به سمت ادلب رفته‌است و محور متحدان شامل دولت سوریه، ایران، روسیه و مقاومت لبنان تأکید خاصی بر آزادسازی بی‌قید و شرط این استان دارند. ترکیه می‌کوشد پس از پایان حملات خود، چند شهر و روستا در این مناطق تاسیس کند و دست به تغییرات جدی بزند. این اقدامات، همسو با ادغام ۲۰۰ گروه مسلح مخالف اسد و تبدیل آنان به ارتش ۱۰۰ هزار نفری مخالفان، نشان دهنده اراده جدی ترکیه برای تداوم اختلاف با دولت کنونی سوریه‌است. ترکیه می‌خواهد ادلب دوم را در شرق سوریه ایجاد کند. در صورت سقوط ادلب ترکیه تنها یک منطقه قدرتمند تحت نفوذ خود را از دست نخواهد داد بلکه با موجی از پناهندگان و افراد مسلح تروریست مواجه خواهد شد.

۴- دستیابی به منافع اقتصادی: شرق سوریه دارای منابع قابل‌توجهی از نفت، گاز و منایع معدنی است. تقریباً تمام منابع نفتی و گازی این‌کشور در این ناحیه قرار دارند. ترکیه با دستیابی به این منابع به‌سود سرشاری دست پیدا کرده و نیازهای خود را در رابطه با واردات نفت و گاز مرتفع خواهد ساخت.

۵- ایجاد عمق راهبردی: این مساله یکی از اصلی‌ترین مقاصد ترکیه در ایجاد بحران سوریه بود. ترکیه از سمت غرب به دلایل تاریخی دچار درگیری و تنش کشورها و ملت‌های موجود در این ناحیه مانند یونان است. در شمال نیز به دلیل حضور و نفوذ روسیه و دین مسیحی ساکنان آن از ظرفیت اثرگذاری بی‌په‌ره است. در شرق هم به سد ارمنستان می‌خورد که همچنان پیگیر مساله موسوم به نسل‌کشی ارمنی‌ها در دوره

به‌طرح امنیتی HOPE توجه کند و این احتمال وجود دارد که آمریکایی‌ها متقابل به تغییر رویکرد خود به امنیت خلیج فارس پس از گذشت ۶۰ سال باشند.

طرح HOPE همچنین فرصتی را به منطقه و واشنگتن خواهد داد تا سیاست خارجی خود را با صلح، عدالت، حقوق بین‌الملل و حاکمیت سازمان ملل تطبیق دهد. طرح ارائه‌شده توسط رئیس‌جمهور ایران در سازمان ملل، لازم‌است بیشتر در تهران مورد توجه، بسط و تجزیه قرار گیرد. این طرح لازم‌است به‌عنوان پیشنهادی جدی به جهانیان ارائه شود و یک راه‌حل دیپلماتیک برای مسیرهای منتهی به جنگ، تهدید و خطرانی باشد که در حال حاضر در منطقه پرننگ شده و نمی‌تواند به‌خوبی به پایان رسد. طرح HOPE باید قبل از آنکه به دنبال دستاوردهای مورد نظر، مطلوب و موفقیت‌های دیپلماتیک باشد، پیش از آن در تلاش برای اقناع افکارعمومی جهانی باشد.

گفت‌وگو

سیدرضا صدرالحسینی، کارشناس مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

ایجاد منطقه حائل برخلاف اجلاس‌های آستانه است

سیدرضا صدرالحسینی، کارشناس مسائل خاورمیانه می‌گوید اقدام ترکیه برخلاف مذاکراتی است که در روند آستانه بین ایران، روسیه و ترکیه در جریان است. او معتقد است ناامنی‌هایی که ترکیه در مناطق کردی ایجاد می‌کند، می‌تواند آنکارا را نیز به سمت ناامنی پیش ببرد. متن این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

|||

ترکیه اعلام کرده قصد دارد منطقه حائل را در شرق سوریه ایجاد کند. به همین منظور نیروهای آمریکایی پایگاه‌های خود را در این منطقه تخلیه کرده‌اند. هدف ترکیه از ایجاد این منطقه حائل چیست و نسبت آمریکا با این قضایا چگونه است؟

یکی از موضوعات تبلیغاتی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا کاهش نیروهای این‌کشور در مناطق مختلف دنیاست. آمریکا به‌صورت نیروی مداخله‌گر وارد شرق فرات شده‌است. در حقیقت خروج نیروهای آمریکایی از شرق فرات اقدام تبلیغی است و آمریکایی‌ها به‌هیچ‌عنوان این منطقه را ترک نکرده‌اند. آنها قصد جابه‌جایی نیروهایشان را به پایگاه‌های جدیدی دارند که تاسیس کرده‌اند. نکته‌دوم آنکه این اولین‌بار نیست که ترامپ دست به چنین اقدامات تبلیغاتی‌ای می‌زند. سال گذشته نیز وی اعلام کرده بود از افغانستان خارج خواهد شد اما این کار را انجام نداد. در همان ایام گفته بود نیروهای آمریکا را از سوریه نیز خارج خواهد کرد ولی پس از آن حرفش را تغییر داد و گفت از این کشور خارج نخواهیم شد. ترامپ با این اخبار درحال بازی با افکار عمومی در آمریکا و منطقه‌است. اظهارات رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه درباره ایجاد منطقه حائل در شرق فرات، عملاً یک تجاوز آشکار به خاک سوریه‌است. نباید فراموش کنیم که ترکیه هزینه‌های قابل‌توجهی را در سال‌های اخیر به دلیل دفاع از تروریست‌های حاضر در سوریه پرداخت کرده‌است. در حال حاضر پرداخت این هزینه قطعاً به‌نفع ترکیه نخواهد بود چراکه هرگونه دخالت در کشور مستقلی مانند سوریه که قادر به اداره مناسب کشورش است، دخالتی آشکار در امور داخلی این کشور و همچنین شکستن تمامیت ارضی آن است. به‌احتمال‌قریب به‌یقین اگر ترکیه دست به اقدام غیرقانونی و تجاوزکارانه ایجاد منطقه حائل بزند، موجی از ناامنی‌ها شکل خواهد گرفت و احتمالاً ترکیه را نیز ناامن می‌کند. تجربیات سال‌های گذشته ترکیه نشان می‌دهد با ناامین شدن سوریه، بعضی از شهرهای ترکیه مانند آنکارا، استانبول و حتی آنطلیا با چند انفجار ناامن شده‌است. دخالت ترکیه می‌تواند همچنانکه ناامنی را در سوریه توسعه می‌دهد، پای آن را به ترکیه نیز بکشد. این نکته‌حائز اهمیت است که هرگونه حضور خارجی در شرق فرات از جمله حضور نیروهای آمریکایی باید پایان یابد. بحران سوریه با گفت‌وگو حل خواهد شد اما هرگونه اقدام نظامی در راستای تشکیل منطقه حائل و دخالت در خاک سوریه، زیرپا گذاشتن همه توافقاتی است که ترکیه در طول چهارسال گذشته در اجلاس‌های آستانه، سوچی و تهران داشته‌است. ترکیه به‌عنوان یکی از کشورهای ضامن برای حفظ امنیت و صلح پایدار و مقابله با تروریسم در سوریه تعهداتی دارد و این اقدام برخلاف تمام تعهداتش است.

برخی می‌گویند ترکیه از ایجاد منطقه حائل اهداف خاصی دارد که به اهداف بیان شده توسط این کشور مغایرت دارد. به‌عنوان مثال ترکیه اعلام کرده قصد دارد تا دو میلیون آواره سوری را در منطقه حائل شرق فرات سکونت دهد. درحالی که برخی تحلیلگران می‌گویند احتمال مخالفت پناهندگان سوریه با این اقدام دولت ترکیه بالاست و امکان انتقال این جمعیت از اساس وجود ندارد. این اهداف خاص چیست؟ سرکوب کردها، انحراف اذهان و تمرکز محور مقاومت از آزادسازی ادلب، کدام مساله اصلی ترکیه است؟

قطعاً اقدامات ترکیه در ایجاد منطقه حائل در شرق سوریه نمی‌تواند مساله ادلب را تحت‌تاثیر قرار دهد. نظام سیاسی سوریه و ارتش این کشور تصمیم‌شان را در رابطه با آزادسازی ادلب گرفته‌اند و قصد دارند کشورشان را به‌صور کامل از دست‌اندازی تروریست‌هایی که دارای حمایت‌های فرامرزی هستند، پاک کنند. نکته‌بعدی این است ترکیه در ایجاد چار زیاده‌خواهی وغرور است. این کشور تصور می‌کند در صورت دخالت در امور کردی سوریه می‌تواند برای خودش امنیت ایجاد کند، درحالی‌که به نظر بنده این فکر و اراده‌شود و یک راه‌حل دیپلماتیک برای مسیرهای منتهی به ترکیه فکر می‌کند یا این سیاست می‌تواند مشکل امنیت مناطق کردی‌اش را حل کند. باید توجه داشته‌باشیم که یک تصمیم غلط بر اساس اطلاعات غلط ترکیه را به‌سمتی‌کشاند که به یک کشور مستقل مانند سوریه نگاه سرزمینی داشته‌باشد. قطعاً هیچ‌یک از نهادهای بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد نمی‌توانند نسبت به این موضوع ساکت باشند.

موضع کردها در این باره چیست؟ به هر حال آمریکایی‌ها به نوعی به کردها در این قضیه خیانت کرده‌اند.

کردهای سوری ساکن در منطقه مرزی با ترکیه چندین بار از پشت خنجر آمریکایی‌ها را لمس کرده‌اند و هنوز نیز از درد خنجر آمریکایی‌ها قلب‌شان در رنج است اما آنها اجازه نخواهند داد دولتی خارجی مانند ترکیه وارد مناطق‌شان شود. به‌نظر می‌رسد ترکیه کردهای سوری را به‌خوبی نشناخته‌است. در چند سال گذشته نیز دولت سوریه امتیازهای خوبی به کردها داده‌است. به‌عید است در حال حاضر کردها شرایطی داشته‌باشند که بتوانند زیر پرچم بیگانه بروند. برای کردها ایجاد ارتباط منطقی و قانونی با دولت مرکزی سوریه بسیار بهتر و سهل‌الوصول‌تر است تا اینکه یک دولت خارجی بیاید و مناطق آنها را اشغال کند.

